

AREALANVENDELSE OG AKTIVITETSANALYSE

FØR BESØGET

- Udskriv Arbejdsark nok til at enten 4 (to arbejdsark pr artsgruppe) eller 2x4 grupper, hvis der er mange elever i din klasse.
- Udskriv også Lærervejledning, så du kan støtte dig til Fakta undervejs.

INTRODUKTION I ZOO

- Del eleverne op i 4 eller 2x4 grupper og udlevér to Arbejdsark pr. gruppe.
- Lad eleverne læse den første side i Arbejdsark og gennemgå sammen de to begreber; etologi og adfærd og deres anvendelse.

OPGAVE TIL ELEVERNE (30 MIN.)

- Lad eleverne læse resten af Arbejdsark igennem og send dem ind til deres anlæg for at løse opgaven

PRÆSENTATIONER (20 MIN.)

- Alle mødes ved rødbrystet kronduer til den første præsentation efter 30 min. Her præsenterer eleverne med denne art deres resultater og derefter går turen videre til gylden løveabe, balistær og rødfodet skovskildpadde.

AFSLUTTENDE DISKUSSION (10 MIN.)

- Hvilke forskelle er der på dyrenes adfærd og anlæg?
- Hvad skyldes dette?
- Hvilke styrker er der ved denne undersøgelsesmetode?
- Hvilke svagheder er der ved denne undersøgelsesmetode?
- Er undersøgelsesmetoden induktiv eller deduktiv? (induktiv, da eleverne ikke kender til dyrenes adfærd på forhånd)
- Hvad taler for og hvad taler imod, at sådanne observationer i Zoo kan bruges til at sige noget om hvordan arten lever i det fri?
- Hvad kan Zoo bruge sådanne undersøgelser til?

FAKTA

Etologi og adfærd

Etologi, eller adfærdsbiologi, er studiet i årsagen til dyrs adfærd samt funktionen af den. Definitionen af adfærd er muskelsammentrækninger som respons til en stimuli og kan således både være en aktiv bevægelse og en stilstand, fx bide, ligge, stå, osv. Stimulus kan både komme udefra og indefra, dvs. det kan både være en reaktion på en høj lyd og på en refleks.

Dyrs velfærd

Adfærdsobservationer i Zoo benyttes bl.a. til at vurdere dyrets sundhedstilstand. Dyr kan ikke verbalt fortælle, at de har ondt eller er syge, men dette kan afsløres af ændringer i dyrets adfærd. For zoodyrenes velfærd er det derfor vigtigt, at man kender til deres normale og naturlige adfærd for at kunne vurdere dyrets trivsel og sundhedstilstand. F.eks. bruger en løve gennemsnitligt 21 timer på at sove og dase; samtidig fordøjes den føde, den har indtaget. En løve, der primært er inaktiv i løbet af dagen, udviser derfor naturlig adfærd, hvorimod en løve, der gennem hele dagen er meget aktiv og konstant bevæger sig rundt i anlægget, typisk udviser unaturlig adfærd, der kan være tegn på mistrivsel. Hos andre arter kan overdreven inaktivitet være et tegn på usund, unaturlig adfærd. Det er derfor vigtigt at kende artens naturlige adfærd, før man konkluderer på, om en adfærd er sund eller usund.

Anlægsdesign

Et andet kerneområde, som adfærdsobservationer benyttes til i Zoo, er en vurdering af, hvor optimalt et anlæg er. Analyser af anlægsudnyttelse kan fx bruges til at optimere et "dødt hjørne", installere en ekstra hvileplads eller indsætte et højere liggende udkigspunkt. Når man udfører adfærdsobservationer, er det vigtigt at være så neutral i sin fremtoning som muligt, så ens tilstedeværelse påvirker dyrets adfærd minimalt.